

Sygn. akt II Ca 637/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Jarosław Gołębiowski
Sędziowie	SSA w SO Stanisław Łęgosz (spr.) SSO Dariusz Mizera
Protokolant	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa M. K. (1)

przeciwko P. K.

o zmianę orzeczenia w zakresie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie

z dnia 23 maja 2018 roku, sygn. akt III RC 9/18

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego P. K. na rzecz powódki M. K. (1) kwotę 450 (czteryście pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancje odwoławczą.

SSO Jarosław Gołębiowski

SSA w SO Stanisław Łęgosz SSO Dariusz Mizera

Sygn. akt II Ca 637/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 maja 2018r. w sprawie IIIRC 9/18 Sąd Rejonowy w Bełchatowie podwyższył alimenty od pozwanego P. K. na rzecz powódki M. K. (1) z kwoty po 600 zł miesięcznie zasądzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 19 maja 2015r. w sprawie IC 1701/14 do kwoty po 800 zł poczynając od dnia 23 maja 2018r.

Podstawą tego rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 19.05.2015 r. wydanym w sprawie IC 1701/14 rozwiązano przez rozwód związek małżeński P. K. i A. K.. W orzeczeniu tym miejsce pobytu małoletniej M. K. (1) ustalono w każdorazowym miejscu zamieszkania matki. Ponadto zasądzone na rzecz dziecka od P. K. alimenty w kwocie po 600 zł miesięcznie.

Powódka M. K. (1) ma 18 lat, wykształcenie średnie ogólnokształcące. W br. zdawała egzamin maturalny. Uczęszczała do LO w R.. Codziennie dojeżdżała z matką do R.. Ze szkoły do domu wracała komunikacją miejską. Koszt tych dojazdów stanowił kwotę 100 zł miesięcznie. Powódka przed maturą korzystała z korepetycji z matematyki i chemii. Ich łączny koszt stanowił kwotę 400 zł miesięcznie. M. K. (1) zamierza podjąć stacjonarne studia na kierunku weterynaria lub fizjoterapia we W..

M. K. (1) nie ma majątku, akcji, obligacji, udziałów w spółkach. Nie jest zadłużona. Ogólnie jest zdrowa.

Powódka mieszka z matką i jej mężem w domu jednorodzinnym położonym w R.. Matka powódki, A. W. jest policjantką. Zatrudniona jest w (...) w R. ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie ok. 4032 zł netto.

Pozwany P. K. ma 40 lat. Z zawodu jest elektrykiem. Zatrudniony jest w spółce (...) na stanowisku kierownika produkcji ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem wysokości ok. 6500 zł brutto, 4479 zł netto.

P. K. mieszka z rodzicami w domu położonym w gospodarstwie rolnym. Właścicielem gospodarstwa obecnie jest pozwany. Ogólna powierzchnia nieruchomości rolnej wynosi ok. 6 ha, gospodarstwo wyposażone jest w maszyny i urządzenia rolnicze. Pozwany poza gospodarstwem rolnym nie ma innego majątku.

Pozwany jest zadłużony z tytułu kredytu zaciągniętego 3 lata temu w kwocie 84 tys. zł. Jak podał pieniądze przeznaczył na remont domu. Miesięczna rata kredytu wynosi 1500 zł.

P. K. choruje na nadciśnienie, przyjmuje na stałe leki. Koszt zakupu lekarstw to kwota ok. 250 zł. Wizyty u lekarza odbywają się prywatnie dwa razy w roku. Jedna wizyta kosztuje 150 zł.

Pozwany poza powódką nie a innych osób na utrzymaniu. P. K. nie utrzymuje kontaktu z córką.

W ocenie Sądu powództwo, w który powódka domagała się podwyższenia alimentów do kwoty po 1000 zł miesięcznie, jest częściowo uzasadnione.

Podstawą prawną roszczenia jest przepis art. 138 kro, w myśl którego każda ze stron może domagać się zmiany orzeczenia o alimentach w razie zmiany stosunków. Przez zmianę stosunków rozumieć należy istotne zwiększenie bądź zmniejszenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub też możliwości zarobkowych, majątkowych zobowiązanego do alimentacji w związku z czym zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga zmiany.

W przedmiotowej sprawie wskazana zmiana stosunków nastąpiła, ponieważ wzrosły usprawiedliwione potrzeby uprawnionej oraz możliwości zarobkowe zobowiązanego.

Istotny wpływ na powyższą zmianę miał wzrost usprawiedliwionych potrzeb powódki wobec jej dorastania oraz kontynuowania edukacji w szkole wyższego szczebla. Zauważyć trzeba, że powódka od października rozpocznie studia na uczelni wyższej. Dodatkowo wskazać trzeba, że M. K. (1) wkroczyła w taki okres swojego rozwoju psychofizycznego, w którym jej potrzeby maksymalizują się.

W drodze świadczenia alimentacyjnego zaspokojeniu podlegają usprawiedliwione potrzeby uprawnionej. Określając zakres tych potrzeb Sąd wziął pod uwagę wiek powódki, stan jej zdrowia, koszt wyżywienia, nauki, mieszkania. Biorąc pod uwagę powyższe, miesięczne usprawiedliwione potrzeby M. K. (1) ustalono na kwotę po około 1600 zł. Skalkulowane jak wyżej potrzeby powódki są adekwatne do przeciętnego standardu życia jej rodziców.

Na zakres obowiązku alimentacyjnego istotny wpływ mają możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego (art. 135 kro). Co do możliwości zarobkowych P. K. stwierdzić trzeba, że od czasu wyrokowania w sprawie IC 1701/14 uległy one zwiększeniu o ok. 3 tys. zł brutto.

W ocenie Sądu ustalone w nowej wysokości świadczenie alimentacyjnie odpowiada zaistniałej zmianie stosunków i leży w granicach możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, który poza powódka nie ma innych dzieci na utrzymaniu. Realizuje również zasadę prawa do równej stopy życiowej dzieci i rodziców.

W pozostałej części usprawiedliwione potrzeby M. K. (2) zaspakajać będzie jej matka, na której także ciąży obowiązek alimentacyjny i która uzyskuje stałe miesięczne dochody.

Z tych względów Sąd Rejonowy orzekł jak w wyroku

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego poprzez jego błędne zastosowanie, to jest artykułu 133 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego poprzez orzeczenie zwiększenia wielkości alimentów płaconych przez pozwanego na rzecz powódki, w sytuacji gdy pozwany nie posiada dochodów odpowiednich do finansowania dodatkowych potrzeb pozwanej nie mających charakteru potrzeb koniecznych dla jej funkcjonowania,
2. naruszenie prawa materialnego poprzez jego błędne zastosowanie, to jest artykułu 135 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego poprzez orzeczenie zwiększonych alimentów, w sytuacji gdy pozwany nie posiada dochodów niezbędnych do pokrycia wartości alimentów,
3. naruszenie prawa materialnego, to jest artykułu 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego poprzez jego błędne zastosowanie skutkujące wydaniem przez Sąd pierwszej instancji rozstrzygnięcia ustalającego, że alimenty w kwocie po 800 złotych miesięcznie pozostają bez uszczerbku dla zobowiązanego i ich wielkość jest odpowiednia dla ustalonych potrzeb uprawnionej,
4. naruszenie prawa procesowego mające istotne znaczenie dla treści wydanego w niniejszej sprawie wyroku, to jest artykułu 233 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dowolne uznanie przez Sąd pierwszej instancji, że powód posiada dochody pozwalające na płacenie zwiększonych alimentów, podczas gdy powód posiada znaczne obciążenia finansowe i nie jest w stanie płacić alimentów o tak znaczącej wysokości,
5. naruszenie prawa procesowego mające istotne znaczenie dla treści wydanego w niniejszej sprawie wyroku, to jest artykułu 233 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dowolne uznanie przez Sąd pierwszej instancji, że usprawiedliwione potrzeby miesięcznego utrzymania powódki miesięcznie wynoszą po 1600 złotych, w sytuacji gdy według oświadczenia powoda podstawowe koszty jego utrzymania są dużo niższe i jednocześnie duża część wskazanych potrzeb ma charakter realizacji życzeń i aspiracji pozwanej,
6. naruszenie prawa procesowego mające istotne znaczenie dla treści wydanego w niniejszej sprawie wyroku, to jest artykułu 233 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dowolne uznanie przez Sąd pierwszej instancji, że stan majątkowy i możliwości ponoszenia ciężarów związanych z utrzymaniem powoda wynoszą konkretną kwotę i pozwalają na zwiększenie alimentów,
7. naruszenie prawa procesowego mające istotne znaczenie dla treści wydanego w niniejszej sprawie wyroku, to jest artykułu 316 kodeksu postępowania cywilnego polegającego na niepodjęciu przez Sąd pierwszej instancji istotnych ustaleń faktycznych dotyczących stanu majątkowego powódki oraz sposobu zaspokojenia przez nią podstawowych potrzeb,

8. naruszenie artykułu 231 kodeksu postępowania cywilnego poprzez przestanie na oświadczeniu powódki odnośnie ich bieżących kosztów utrzymania, jak również nie przeprowadzeniu zgłoszonych przez stronę wniosków dowodowych.

Występując z tymi zarzutami skarżący wnosił o zmianę wyroku sądu pierwszej instancji poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie jego uchylenie i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie jest uzasadniona, a podniesione w niej zarzuty są chybione. Skarżący za pomocą zarzutów naruszenia prawa procesowego i materialnego kwestionuje przyjęty przez sąd pierwszej instancji zakres usprawiedliwionych potrzeb powódki, jak i dokonaną przez sąd ocenę jego sytuacji materialnej w kontekście możliwości płacenia alimentów.

W związku z tym należy stwierdzić, że sąd pierwszej instancji usprawiedliwione potrzeby powódki oszacował na kwotę 1.600 zł miesięcznie, tymczasem w uzasadnieniu apelacji skarżący nie odnosi się do tej kwoty, lecz do szacunku potrzeb małoletniej przedstawionego przez jej matkę w pozwie i określonego łącznie na kwotę 3.700 zł.

Już chociażby z tego względu zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 kpc odnośnie ustaleń sądu co do potrzeb powódki nie może być uwzględniony.

Dla rozstrzygnięcia sprawy o zmianę obowiązku alimentacyjnego istotne jest czy od czasu ostatniego ustalenia alimentów nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu przepisu art. 138 krio.

Przez zmianę stosunków należy rozumieć zmianę okoliczności istotnych z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i zakresu świadczeń alimentacyjnych, w szczególności określonych w art. 133 i 135 krio. Zmiana stosunków może być między innymi skutkiem zwiększenia lub zmniejszenia usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego jak i zarobkowych oraz majątkowych możliwości zobowiązanego. Ustalenie wystąpienia zmiany stosunków oraz jej wpływu na wysokość świadczeń alimentacyjnych wymaga porównania stanu istniejącego w chwili poprzedniego orzekania o alimentach ze stanem istniejącym w czasie rozpoznawania powództwa wytoczonego na podstawie art. 138 krio.

Alimenty na poziomie 600 zł ustalone zostały przed trzema laty. Obecnie powódka jest już osobą pełnoletnią ukończyła szkołę średnią i jak wynika z zaświadczenia złożonego na rozprawie przed Sądem Okręgowym od października br podjęła studia stacjonarne na Uniwersytecie Medycznym w Ł..

Zatem jej usprawiedliwione potrzeby wzrosły w sposób znaczny i oszacowanie przez sąd pierwszej instancji wielkości tych potrzeb na poziomie 1.600 zł miesięcznie nie może być uznane za nadmierne.

Z drugiej strony zarobki pozwanego w tym samym czasie wzrosły z kwoty 3000 zł brutto do kwoty 6.500 zł brutto. Poza tym pozwany stał się właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 6 ha. Jego sytuacja majątkowo zarobkowa jest zdecydowanie lepsza niż przed trzema laty. Wobec tego podwyższenie alimentów przy zmianie stosunków, jaka nastąpiła po obu stronach, tylko o kwotę 200 zł w żaden sposób nie może być uznane za nadmierne, czy też zawyżone w stosunku do możliwości płatniczych pozwanego.

Dlatego też uznając apelację pozwanego za pozbawioną uzasadnionych podstaw Sąd Okręgowy ją oddalił - art. 385 kpc.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzekł w oparciu o przepis art. 98 kpc.

SSO Jarosław Gołębiowski

SSA w SO Stanisław Łęgosz SSO Dariusz Mizera